

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosław Major

Protokolant: stażysta Szymon Solecki

po rozpoznaniu w dniu 29 marca 2018 r. w Poznaniu

odwołania **S. P.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

z dnia 21 czerwca 2017 r., znak (...) -2017

w sprawie **S. P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o ustalenie kapitału początkowego

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję i ustala wartość kapitału początkowego S. P. na dzień 01.01.1999 r. na kwotę 270 801,30 (dwieście siedemdziesiąt tysięcy osiemset jeden i 30/100) złotych,
- 2) oddala odwołanie w pozostałym zakresie.

(-) M. M.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 czerwca 2017 r. (znak: (...) -2017) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P., działając na podstawie ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 887), odmówił S. P. ponownego ustalenia kapitału początkowego, ponieważ przedłożone w dniu 30 maja 2017 r. „paski wypłat” oraz wyciągi z konta bankowego za lata 1988-1991 nie stanowią dowodu potwierdzającego kwoty wynagrodzeń, które przyjmuje się do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia. Na dostarczonych dokumentach brak jest stosownych pieczętek zakładu pracy i pracowników. Do ustalenia wskaźnika wysokości kapitału początkowego za okresy: od 12 października 1987 r. do 31 października 1988 r., od 1 listopada 1988 r. do 28 lutego 1990 r., od 1 marca 1990 r. do 31 sierpnia 1990 r. oraz od 1 września 1990 r. do 28 lutego 1991 r. Zakład przyjął wynagrodzenie minimalne.

Odwołanie od powyższej decyzji, w przepisany trybie i terminie, wniósł S. P., który zarzucił organowi rentowemu, że ten dokonał błędnych ustaleń faktycznych przyjmując minimalne wynagrodzenie za lata 1989, 1990 oraz styczeń i luty 1991 r., podczas gdy w rzeczywistości było ono wyższe. Odwołujący wskazał, że dołączone do wniosku o ponowne przeliczenie kapitału początkowego „paski wynagrodzeń” oraz „informacje o wypłatach” są autentyczne i otrzymywał je każdy pracownik. Na wysokość otrzymywanego przez ubezpieczonego wynagrodzenia wskazuje również świadectwo pracy z dnia 15 maja 1991 r. S. P. wskazał również, iż w jego przypadku wynagrodzenie zasadnicze nie mogło zostać obniżone z uwagi na to, że jako Przewodniczący Związkowej Organizacji (...) był objęty szczególną ochroną.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o oddalenie odwołania, podtrzymując argumentację zaprezentowaną w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

S. P. urodził się w dniu (...), z wykształcenia jest technikiem samochodowym (bezsporne).

W dniu 16 marca 2017 r. odwołujący złożył w organie rentowym wniosek o emeryturę wraz z wnioskiem o ustalenie kapitału początkowego.

Decyzją z dnia 4 maja 2017 r. (znak: (...)-2017) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P., działając na podstawie ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 887), ustalił S. P. kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 r. Wartość kapitału początkowego wyniosła 258 060,66 zł.

Do ustalenia wysokości kapitału Zakład przyjął:

1) podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 2 515,40 zł (podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 206,03 % przez kwotę 1 220,89 zł, tj. kwotę bazową – $206,03 \% \times 1\ 220,89\ \text{zł} = 2\ 515,40\ \text{zł}$),

2) okresy składkowe: 29 lat, 4 miesiące i 16 dni (tj. 352 miesiące) i okresy nieskładkowe: 11 miesięcy i 26 dni (tj. 11 miesięcy),

3) współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 88,57 %,

4) współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej wynoszącej 293,01zł,

5) średnie dalsze trwanie życia wyniosło 209 miesięcy,

6) wartość kapitału początkowego obliczono:

$293,01\ \text{zł} \times 88,57\ \% = 259,52\ \text{zł}$,

$(352\ \text{miesiące składkowe} \times 1,3\%) : 12 \times 2.515,40\ \text{zł} = 959,12\ \text{zł}$,

$(11\ \text{miesiące nieskładkowych} \times 0,7\%) : 12 \times 2.515,40\ \text{zł} = 16,10\ \text{zł}$,

Razem 1 234,74 zł

$1\ 234,74\ \text{zł} \times 209\ \text{miesiące (średnie dalsze trwanie życia)} = 258\ 060,66\ \text{zł}$.

Decyzją z dnia 9 maja 2017 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał S. P. emeryturę w kwocie zaliczkowej od dnia 25 kwietnia 2017 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Wysokość emerytury obliczono na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej i wyniosła ona 5 986,95 zł brutto.

W dniu 30 maja 2017 r. S. P. wniosł o uwzględnienie dowodów w postaci „pasków wynagrodzeń” za lata 1988-1990 r., świadectw pracy z dnia 15 maja 1991 r., informacji o wypłatach dokonanych w styczniu i lutym 1991 r.

W dniu 21 czerwca 2017 r. ZUS wydał zaskarżoną decyzję – odmawiającą ponownego ustalenia kapitału początkowego.

Dowód: wniosek o emeryturę z dnia 16 marca 2017 r. – k. 1-6 akt emerytalnych plik II; wniosek o ustalenie kapitału początkowego z dnia 16 marca 2017 r. – k. 7-9 akt emerytalnych plik II; decyzja z dnia 4 maja 2017 r. – w aktach (...);

decyzja z dnia 9 maja 2017 r. – k. 65-66 akt emerytalnych plik II; wnioszek z dnia 30 maja 2017 r. wraz z załącznikami – k. 68-69 akt emerytalnych plik II

W okresie od 12 października 1987 r. do 31 października 1988 r. odwołujący był zatrudniony w Centrum (...) sp. z o.o. w P. na stanowisku operatora (...) (systemu przetwarzania danych).

Następnie od dnia 1 listopada 1988 r. do dnia 28 lutego 1990 r. S. P. pracował jako operator (...) w (...) Centrum Produkcyjno – Handlowo – Marketingowym (...) w P..

Z kolei, od 1 marca 1990 r. do 31 sierpnia 1990 r. kontynuował zatrudnienie w Centrum (...) sp. z o.o. w P. na stanowisku operatora (...).

Natomiast od dnia 1 września 1990 r. do dnia 28 lutego 1991 r. był zatrudniony w (...) LTD. w P. również jako operator (...).

Wraz z odwołującym w powyższych zakładach pracowali Z. M., L. S., A. B. oraz M. K.. Powyższe osoby otrzymywały tak samo wyglądające dowody wypłaty w zakresie otrzymywanych wynagrodzeń (tzw. paski wynagrodzeń).

Z tytułu powyższego zatrudnienia (październik 1987 r. – luty 1991 r.) odwołujący otrzymywał wynagrodzenie zasadnicze + premie uznaniowe. Nie zachowały się w całości dokumenty płacowe odwołującego za ww. okres.

Odwołujący od lutego 1989 r. został objęty ochroną związkową jako przewodniczący Związkowej Organizacji (...) (k. 61v oraz k. 3).

Dowód: kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych – k. 14 akt emerytalnych plik II; świadectwa pracy z dnia 15 maja 1991 r. – k. 9-12 akt emerytalnych plik I; zeznania odwołującego – k.29-29v, k. 61; dokumenty płacowe (paski wynagrodzeń, przelewy bankowe, informacja o wypłatach) – k. 69 akt emerytalnych plik II; oświadczenia Z. M., L. S., A. B. oraz M. K. z dnia 27 września 2017 r. oraz z dnia 2 listopada 2017 r. – k. 14 i 34

W ramach ww. zatrudnienia S. P. otrzymał następujące wynagrodzenie:

- za luty 1988 r. – wynagrodzenie zasadnicze 30.000 zł, premia 12.000 zł, wysługa lat 4.500 zł,
- za marzec 1988 r. – wynagrodzenie zasadnicze 30.000 zł, premia 12.000 zł, wysługa lat 4.500 zł,
- za kwiecień 1988 r. – wynagrodzenie zasadnicze 24.000 zł, premia 9.600 zł, chorobowe 8.842 zł, wysługa lat 3.600 zł,
- za maj 1988 r. – wynagrodzenie zasadnicze 30.000 zł, premia 12.000 zł, wysługa lat 4.500 zł,
- za lipiec 1988 r. – wynagrodzenie zasadnicze 30.000 zł, premia 12.000 zł, wysługa lat 4.500 zł,
- za październik 1988 r. – wynagrodzenie zasadnicze 30.000 zł, premia 12.000 zł, wysługa lat 4.500 zł,
- za listopad 1988 r. – wynagrodzenie zasadnicze 33.000 zł, premia 13.200 zł, wysługa lat 11.100 zł (4.500 zł +6.600 zł),
- za styczeń 1989 r. (sporny okres) – wynagrodzenie zasadnicze 33.000 zł, premia 13.200 zł, wysługa lat 6.600 zł = łącznie 52.800 zł,
- za luty 1989 r. (sporny okres) – wynagrodzenie zasadnicze 67.000 zł (17.000 zł + 50.000 zł), premia 26.800 zł (6.800 zł + 20.000 zł), wysługa lat 13.400 zł (3.400 zł +10.000 zł) = łącznie 107.200 zł,
- za marzec, kwiecień, maj, czerwiec i lipiec 1989 r. (sporny okres) – za każdy miesiąc wynagrodzenie zasadnicze 67.000 zł oraz wysługa lat 13.400 zł = łącznie 80.400 zł,

- za sierpień 1989 r. (sporny okres) – wynagrodzenie zasadnicze 75.000 zł, premia 140.000 zł (110.000 zł + 30.000 zł), wysługa lat 15.000 zł, rekompensata 27.600 zł = łącznie 257.600 zł,
- za wrzesień 1989 r. (sporny okres) – wynagrodzenie zasadnicze 185.000 zł (55.000 zł + 130.000 zł), premia 74.000 zł (22.000 zł + 52.000 zł), wysługa lat 37.000 zł (11.000 zł + 26.000 zł), rekompensata 69.600 zł = łącznie 365.600 zł,
- za październik, listopad i grudzień 1989 r. (sporny okres) – za każdy miesiąc wynagrodzenie zasadnicze 185.000 zł oraz wysługa lat 37.000 zł = łącznie 222.000 zł,
- za styczeń, luty i marzec 1990 r. (sporny okres) – za każdy miesiąc wynagrodzenie zasadnicze 185.000 zł oraz wysługa lat 37.000 zł = łącznie 222.000 zł,
- za kwiecień 1990 r. (sporny okres) – wynagrodzenie zasadnicze 450.000 zł, premia 1.080.000 zł (630.000 zł + 450.000 zł) = łącznie 1.530.000 zł,
- za maj 1990 r. (sporny okres) – wynagrodzenie zasadnicze 450.000 zł,
- za czerwiec 1990 r. (sporny okres) – wynagrodzenie zasadnicze 450.000 zł, premia 450.000 zł = łącznie 900.000 zł,
- za lipiec 1990 r. (sporny okres) – wynagrodzenie zasadnicze 450.000 zł,
- za sierpień 1990 r. (sporny okres) – wynagrodzenie zasadnicze 450.000 zł, premia 450.000 zł = łącznie 900.000 zł,
- za wrzesień, październik 1990 r. (sporny okres) – za każdy miesiąc wynagrodzenie zasadnicze 450.000 zł,
- za listopad 1990 r. (sporny okres) – wynagrodzenie zasadnicze 650.000 zł, premia 650.000 zł = łącznie 1.300.000 zł,
- za grudzień 1990 r. (sporny okres) – wynagrodzenie zasadnicze 650.000 zł, premia 650.000 zł = łącznie 1.300.000 zł,
- za styczeń 1991 r. i luty 1991 r. (okres sporny) – wynagrodzenie łączne 2.600.000zł.

W oparciu o tak ustalone wynagrodzenie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 218,91% i jest wyższy od ustalonego przez ZUS w zaskarżonej decyzji. Wskaźnik (...) wynoszący 218,91% został obliczony poprzez przyjęcie wynagrodzenia z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1989 r. do 31 grudnia 1998 r.:

L.p.	Rok Kalendarzowy	Zarobki – dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (w zł)	Kwota rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za rok kalendarzowy (w zł)	Stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy (w %)
A	B	C	D	E = C:D

1	1989	1.851.200,00	2.481.096,00	74,61
2	1990	8.396.000,00	12.355.644,00	67,95
3	1991	35.623.200,00	21.240.000,00	167,72
4	1992	41.401.400,00	35.220.000,00	117,55
5	1993	54.244.900,00	47.940.000,00	113,15
6	1994	132.000.000,00	63.936.000,00	206,46
7	1995	20.498,80	8.431,44	243,12
8	1996	32.342,50	10.476,00	308,73
9	1997	50.311,48	12.743,16	394,81
10	1998	73.632,02	14.873,88	495,04

SUMA: 2.189,14% = 218,91%

Wobec powyższego do ustalenia wysokości kapitału początkowego S. P. należy przyjąć:

1) podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 2.672,65 zł (podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 218,91 % przez kwotę 1 220,89 zł, tj. kwotę bazową – 218,91 % x 1.220,89 zł = 2.672,65 zł),

2) okresy składkowe: 29 lat, 4 miesiące i 16 dni (352 miesiące) oraz okresy nieskładkowe: 11 miesięcy, 26 dni (tj. 11 miesięcy),

3) współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 88,57 %,

4) współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej wynoszącej 293,01 zł,

5) średnie dalsze trwanie życia wyniosło 209 miesięcy,

6) wartość kapitału początkowego obliczono:

$293,01 \text{ zł} \times 88,57 \% = 259,52 \text{ zł}$,

$(352 \text{ miesiące składkowe} \times 1,3\%) : 12 \times 2.672,65 \text{ zł} = 1.019,08 \text{ zł}$,

$(11 \text{ miesiące nieskładkowych} \times 0,7\%) : 12 \times 2.672,65 \text{ zł} = 17,10 \text{ zł}$,

Razem 1.295,70 zł

1.295,70 zł x 209 miesięcy (średnie dalsze trwanie życia) = 270.801,30 zł.

Odwołujący nie wniósł zastrzeżeń do powyższych wyliczeń (k. 90).

Dowód: dokumenty płacowe (paski wynagrodzeń, przelewy bankowe, informacja o wypłatach) – k. 69 akt emerytalnych plik II; hipotetyczne wyliczenie wysokości kapitału początkowego z dnia 1 marca 2018 r. wraz z obliczeniem wskaźnika (...) k. 83-85; pismo odwołującego z dnia 14 marca 2018 r. – k. 90

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie:

- dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy, w szczególności na k. 14,34,82-85,
- dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego dot. odwołującego, w szczególności na k. 69 akt emerytalnych (zachowane dokumenty płacowe),
- zeznań odwołującego.

Dokonując oceny zgromadzonego materiału dowodowego Sąd uznał za wiarygodne wszystkie dokumenty zgromadzone w postępowaniu, albowiem żadna ze stron nie kwestionowała autentyczności i prawdziwości dokumentów, a i Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu. W części są to dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy, w zakresie ich kompetencji. Natomiast dokumenty prywatne korzystały z domniemania autentyczności oraz domniemania, że zawarte w nich oświadczenia złożyła osoba, która je podpisała (art. 245 k.p.c.).

Organ rentowy uznał za udowodnione zatrudnienie ubezpieczonego w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie: od 12 października 1987 r. do 31 października 1988 r. w, od 1 listopada 1988 r. do 28 lutego 1990 r., od 1 marca 1990 r. do 31 sierpnia 1990 r. oraz od 1 września 1990 r. do 28 lutego 1991 r., kwestionując wyłącznie moc dowodową przedłożonych przez odwołującego dokumentów stwierdzających wysokość uzyskiwanych przez niego w tym czasie zarobków (tzw. „paski wynagrodzeń”). Organ rentowy co do zasady nie zaprzeczył przy tym prawdziwości wpisów dokonanych w tych dokumentach, wskazując wyłącznie, że nie mogą one stanowić środka dowodowego, gdyż brak na nich stosownych pieczętek i podpisów.

W ocenie sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwolił na ustalenie, że przedłożone przez ubezpieczonego dokumenty w postaci „pasków wynagrodzeń”, wyciągów z konta bankowego ((...)) oraz informacji o uzyskanych wypłatach za styczeń i luty 1991 r. stanowią wiarygodny środek dowodowy, stwierdzający rzeczywistą wysokość jego zarobków w spornym okresie 1989-1991. W pierwszej kolejności podkreślenia wymaga, że wszystkie przedstawione przez odwołującego wyciągi z konta bankowego (tj. za miesiące luty 1988 r., marzec 1988 r., kwiecień 1988 r., maj 1988 r.) są zbieżne kwotowo z „paskami wynagrodzeń” za te same okresy. Przykładowo za miesiąc luty 1988 r. kwota wynagrodzenia do wypłaty wyniosła 44 031 zł i taką też kwotę otrzymał odwołujący na konto. Powyższe świadczy w ocenie Sądu o tym, że przedstawione przez odwołującego pozostałe „paski wynagrodzeń” (tj. za miesiące styczeń, luty, sierpień i wrzesień 1989 r. oraz kwiecień, czerwiec, sierpień, listopad i grudzień 1990 r.) stanowią dowód tego, iż S. P. otrzymywał takie kwoty wynagrodzenia, jak przedstawione na ww. paskach wynagrodzeń (znajdujących się na k. 69 akt emerytalnych). Po drugie, w aktach sprawy znajdują się oświadczenia współpracowników odwołującego z okresu spornego, tj. Z. M., L. S., A. B. oraz M. K., z których wynika, iż osoby te otrzymywały tak samo wyglądające dowody wypłat wynagrodzeń (k. 14 i 34). Po trzecie, na k. 34 znajdują się „paski wynagrodzeń” M. K. za poszczególne miesiące 1988 r., które zawierają takie same elementy oraz są wypełnione takim samym charakterem pisma, jak „paski wynagrodzeń” dotyczące odwołującego. Wszystkie dokumenty płacowe dotyczące spornego okresu 1989 - luty 1991 („paski wynagrodzeń” oraz informacja o wypłatach za styczeń i luty 1991 r.) pozwalają na ustalenie, że dotyczą S. P. (zawierają jego imię i nazwisko oraz datę), a także na ustalenie wypłaconego mu wynagrodzenia i jego składników. Dokumenty te przedstawione są w oryginale. W ocenie Sądu, nie

ulega wątpliwości, iż są to autentyczne informacje dotyczące wypłaconego odwołującemu wynagrodzenia. Nie sposób bowiem dowodzić, że odwołujący już w latach 1989-1991 przezornie „zabezpieczał” swoją emerytalną przyszłość, wskazując na nieistniejące zatrudnienie i otrzymane z tego tytułu wynagrodzenie.

Wobec powyższego Sąd uznał, że kwoty wypłaconych odwołującemu wynagrodzeń za sporny okres powinny kształtować się następująco: za miesiące styczeń, luty, sierpień i wrzesień 1989 r., kwiecień, czerwiec, sierpień, listopad i grudzień 1990 r. oraz styczeń i luty 1991 r. - w wysokościach wynikających z przedstawionych na k. 69 akt ZUS dokumentów, natomiast za pozostałe miesiące (tj. marzec-lipiec 1989 r., październik-grudzień 1989 r., styczeń – marzec 1990 r., maj 1990 r., lipiec 1990 r., wrzesień – październik 1990 r.) - w wysokości wynagrodzenia zasadniczego + wysługi lat, ale bez premii, na poziomie jak za poprzedni miesiąc, za który istnieje dokument. I tak Sąd przyjął, że za miesiące:

- marzec-lipiec 1989 r. należne odwołującemu wynagrodzenie wyniosło: 67.000 zł pensji zasadniczej oraz 13.400 zł za wysługę lat, bowiem zgodnie z „paskiem wynagrodzenia” za poprzedni miesiąc tj. luty 1989 r. właśnie tyle wyniosło wynagrodzenie odwołującego,

- październik – grudzień 1989 r. oraz styczeń – marzec 1990 r. należne odwołującemu wynagrodzenie wyniosło: 185.000 zł pensji zasadniczej oraz 37.000 zł za wysługę lat, bowiem zgodnie z „paskiem wynagrodzenia” za poprzedni miesiąc, tj. wrzesień 1989 r. właśnie tyle wyniosło wynagrodzenie odwołującego,

- maj 1990 r. należne odwołującemu wynagrodzenie wyniosło 450.000 zł pensji zasadniczej, bowiem taka kwota wynika z „paska wynagrodzenia” za miesiąc poprzedni tj. kwiecień 1990r.,

- lipiec 1990 r. należne odwołującemu wynagrodzenie wyniosło 450.000 zł pensji zasadniczej, bowiem taka kwota wynika z „paska wynagrodzenia” za miesiąc poprzedni tj. czerwiec 1990r.,

- **wrzesień – październik 1990 r.** należne odwołującemu wynagrodzenie wyniosło 450.000 zł pensji zasadniczej, bowiem taka kwota wynika z „paska wynagrodzenia” za miesiąc poprzedni, tj. sierpień 1990 r.

Jak już wyżej była mowa, do powyższych ustaleń w zakresie wysokości wynagrodzenia, za które brakuje dokumentów, Sąd przyjął jedynie kwoty wynagrodzenia zasadniczego i wysługi lat, jednak nie uwzględnił kwot ewentualnych premii, jako świadczenia o charakterze uznaniowym. Nie ulega bowiem wątpliwości, że nie można jednoznacznie stwierdzić czy rzeczywiście odwołujący taką premię otrzymał, a nawet jeśli, to w jakiej wysokości.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania odwołującego, albowiem były one zbieżne z zebranymi w sprawie dokumentami. Odwołujący zeznawał szczerze i spontanicznie wskazując, że na wysokość jego wynagrodzenia składała się pensja zasadnicza, wysługa lat oraz każdorazowo premia. Jednak Sąd, z przyczyn podanych wyżej, nie mógł uwzględnić żądań odwołującego w zakresie zaliczenia do wysokości wynagrodzenia premii w każdym miesiącu spornego okresu.

Sąd zważył, co następuje:

Rozważania prawne rozpocząć należy od określenia ram przedmiotowych, tj. wytyczenia granic rozpoznania sprawy przez sąd w toku niniejszego postępowania. Zasadniczym celem postępowania przed sądem jest merytoryczne rozstrzygnięcie o żądaniach strony, co do których powstał spór (wyrok SN z dnia 10 maja 1996 r., II URN 1/96, OSNAPiUS 1996 Nr 21, poz. 324), a funkcja rozpoznawcza sądu ograniczona została przedmiotem i zakresem konkretnej decyzji organu rentowego (postanowienie SN z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, OSNAPiUS 2000 Nr 15, poz. 601). Zakres rozpoznania i orzeczenia (przedmiot sporu) w tych sprawach wyznaczony jest zatem w pierwszej kolejności przedmiotem decyzji organu rentowego zaskarżonej do sądu ubezpieczeń społecznych (postanowienie SN z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, OSNAPiUS 2000 Nr 15, poz. 601), a w drugim rzędzie przedmiotem postępowania sądowego, określonego zakresem odwołania od decyzji organu rentowego do sądu (postanowienie SN z dnia 11 kwietnia 2006 r., II UZ 1/06, postanowienie SN z dnia 17 października 2011r., I UZ 29/11, wyrok SN z dnia 13 października 2009r., II UK 234/08, wyrok SN z dnia 14 maja 2013r., I UK 611/12, postanowienie SN z dnia 8 listopada

2013r., II UZ 60/13, postanowienie SN z dnia 27 lutego 2014r., II UZ 83/13, wyrok SA w Białymstoku z dnia 8 lipca 2015r., III AUa 431/5, wyrok SA w Łodzi z dnia 27 sierpnia 2015r., III AUa 1489/14).

Sąd wydając orzeczenie według reguł określonych w art. 477¹⁴ § 1 i 2 k.p.c., nie może zatem wykroczyć poza przedmiot postępowania wyznaczonego w pierwszym rzędzie przez przedmiot zaskarżonej decyzji, a następnie przez zakres odwołania od niej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 września 2010 r., III UK 15/2010 LexPolonica nr 3028492).

Granice rozpoznania w niniejszej sprawie wyznacza więc treść i przedmiot zaskarżonej decyzji oraz odwołania, a sąd jest uprawniony do wykroczenia poza te granice.

W odwołaniu inicjującym postępowanie w niniejszej sprawie odwołujący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez uwzględnienie przy ustalaniu wysokości kapitału początkowego wysokości przychodów wskazywanych przez niego za okres od 1 stycznia 1989 r. do 28 lutego 1991 r. Mając tak zakreślony przedmiot rozpoznania należy przejść do dalszych rozważań prawnych w niniejszej sprawie.

Zgodnie z treścią art. 173 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1383) dla ubezpieczonych urodzonych po 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. W świetle ust. 2 powołanego przepisu stanowi on równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat. Zgodnie zaś z ustępem 3 art. 173 powołanej ustawy wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy.

W myśl art. 174 ust. 1 kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2–12. Jak stanowi art. 174 ust. 2 ustawy emerytalno-rentowej, przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1/ okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2/ okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3/ okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1–3 i 6–12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Zgodnie zaś z ustępem 3 art. 174 podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym, że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed 1 stycznia 1999 r.

W świetle odesłania do art. 15 ustawy emerytalno-rentowej zawartego w art. 174 ust. 3 podstawę wymiaru kapitału początkowego stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176. Jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. Do podstawy wymiaru, o której mowa w ust. 1 i 2, dolicza się kwoty przysługujących ubezpieczonemu w danym roku kalendarzowym wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy oraz kwoty zasiłków chorobowego, macierzyńskiego, opiekuńczego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku wyrównawczego, świadczenia wyrównawczego lub dodatku wyrównawczego, a także wartość rekompensaty pieniężnej ustaloną zgodnie z pkt. 3 załącznika do ustawy z 6 marca 1997 r. o zrekompensowaniu okresowego niepodwyższania płac w sferze budżetowej oraz utraty niektórych wzrostów lub dodatków do emerytur i rent. Do podstawy wymiaru wlicza się również kwoty zasiłków dla bezrobotnych, zasiłków szkoleniowych lub stypendiów wypłaconych z Funduszu Pracy za okres udokumentowanej niezdolności do pracy.

W celu ustalenia podstawy wymiaru:

- 1/ oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych;
- 2/ oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu;
- 3/ oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru,
- 4/ mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19.

Ważnym elementem wpływającym na wysokość kapitału początkowego jest podstawa jego wymiaru, która jest ustalana według algorytmu wynikającego z art. 15 ustawy. Podstawę wymiaru stanowi zasadniczo przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r., lub też, na wniosek ubezpieczonego, w okresie 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Za podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w tych okresach przyjmuje się kwoty wynagrodzenia wypłaconego przez pracodawcę. Osoba ubiegająca się o emeryturę lub rentę musi więc wykazać wysokość przychodu stanowiącego podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, a jeżeli była pracownikiem - wysokość wynagrodzenia. Za podstawę wymiaru emerytury przyjmuje się kwotę udowodnioną przez zainteresowanego, która nie koniecznie musi odpowiadać wysokości faktycznie uzyskanego wynagrodzenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 sierpnia 2006 roku, I UK 27/06, OSNP 2007/15-16/235).

Nie należy przy tym pomijać, że instytucja prawna kapitału początkowego jest elementem zreformowanego systemu emerytalnego, stąd wszelkie przepisy dotyczące kwestii kapitału początkowego winny być interpretowane w zgodzie z funkcją i celem, jakie zostały przypisane nowej regulacji prawnej systemu emerytalnego. Uprawnienia emerytalne nabyte przez płacących składki przed dniem wejścia w życie reformy (przed 1 stycznia 1999 roku) zostają przeliczone według dotychczasowych zasad na tzw. kapitał początkowy, który zostaje dopisany do stanu indywidualnego konta ubezpieczonego i wraz z wpłacanymi po 1 stycznia 1999 roku składkami będzie tworzył „kapitał” stanowiący przy przejściu na emeryturę podstawę dla ustalenia jej wysokości. Wartość kapitału początkowego może być zasadniczo determinowana wysokością dochodów, od których opłacono składki na ubezpieczenie społeczne, uzyskiwanych przed 1999 roku oraz długością przebytych okresów składkowych i nieskładkowych (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 4 grudnia 2007 roku, III AUa 676/07).

W niniejszej sprawie pozwany organ rentowy przyjął za ww. okres 1989 – luty 1991 wynagrodzenie minimalne, albowiem przedłożone przez odwołującego „paski wypłat” oraz wyciągi z konta bankowego za lata 1988-1991 nie stanowią – zdaniem ZUS – dowodu potwierdzającego kwoty wynagrodzeń, które przyjmuje się do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia. Na dostarczonych dokumentach brak jest stosownych pieczętek zakładu pracy i pracowników. Odwołujący natomiast podnosił, że kwoty za ten okres powinny być wyższe, tj. w wysokości wynikającej z przedłożonych dokumentów.

Zgodnie z § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 11 października 2011r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 237, poz. 1412) w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe, środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

W myśl § 22 ust. 1 ww. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej, podstawowym środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności legitymacja ubezpieczeniowa, legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

Zgodnie z art. 473 § 1 k.p.c. w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron. Z tego przepisu, a także z wszystkich przepisów dotyczących zasad postępowania dowodowego obowiązujących w procesie cywilnym, wynika, że sąd ubezpieczeń społecznych, dokonujący kontroli decyzji ustalającej wysokość emerytury, może ustalać wysokość wynagrodzenia otrzymywanego przez pracownika w przeszłości w oparciu o wszelkie środki dowodowe (bez ograniczeń właściwych postępowaniu przed organem rentowym). Wielokrotnie zwracano na to uwagę w utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego (wyroki z dnia 2 lutego 1996 r., II URN 3/95, z dnia 25 lipca 1997 r., II UKN 186/97, z dnia 14 czerwca 2006 r., I UK 115/06, z dnia 8 sierpnia 2006 r., I UK 27/06, z dnia 7 grudnia 2006 r., I UK 179/06, z dnia 6 stycznia 2009 r., II UK 117/08 i z dnia 26 stycznia 2012r., I UK 218/11) oraz w orzecznictwie sądów powszechnych (wyroki Sądów Apelacyjnych: w S. z dnia 17 października 2006 r., III AUa 509/06, w W. z dnia 21 listopada 2008 r., III AUA 809/08, we W. z dnia 12 stycznia 2012 r., III AUa 1450/11 oraz w G. z dnia 5 października 2012 r., III AUA 565/12 i z dnia 6 lutego 2013r., III AUA 1322/12). W razie braku dokumentacji płacowej ubezpieczony - w celu wykazania podstawy wymiaru emerytury - może udowadniać wysokość swoich zarobków w oparciu o jakiegokolwiek inne środki dowodowe (np. zeznania świadków, opinie biegłych, dokumentację zastępczą, w tym dokumenty dotyczące wynagrodzenia osób zatrudnionych w podobnych okolicznościach). Podkreślić należy, że nie tylko chodzi o możliwość czynienia ustaleń na podstawie wszystkich środków dowodowych, ale także stosowanie wszystkich zasad postępowania dowodowego, a więc o czynienie ustaleń co do faktów niewymagających dowodu (powszechnie znanych - art. 228 § 1 k.p.c.; znanych sądowi urzędowo - art. 228 § 2 k.p.c.; przyznanych - art. 229 k.p.c.; niezaprzeczonych - art. 230 k.p.c.). Należy także na podstawie art. 231 k.p.c. ustalać fakty na podstawie domniemań faktycznych (co jest określane jako stosowanie dowodów pośrednich). Po przeprowadzeniu w taki sposób postępowania dowodowego należy dokonać wszechstronnej oceny materiału dowodowego (art. 233 § 1 i 382 k.p.c.), uwzględniając zasady logiki, doświadczenia życiowego i ogólnej wiedzy historycznej. Chodzi oczywiście o ustalenie wynagrodzenia konkretnego pracownika, w jego indywidualnym stosunku pracy. Nie chodzi jednak o wynagrodzenie hipotetyczne (jakie mógłby otrzymywać, gdyby pracował), lecz o ustalenie (na podstawie wszystkich zaferowanych środków dowodowych i z zachowaniem zasad prowadzenia dowodów) wynagrodzenia, które w rzeczywistości otrzymywał. W tym zakresie nie należy dzielić dowodów na „pewne” i „niepewne”. Oczywiście są dowody o większej (dokumenty) i mniejszej (środki osobowe, zwłaszcza dotyczące odległej przeszłości) mocy dowodowej. Ostatecznie jednak moc dowodową ma ten dowód, który sąd oceni za wiarygodny i poczyni na jego podstawie ustalenia (wyrok SN z dnia 3 lutego 2014r., I UK 322/13).

Jakkolwiek więc w postępowaniu przed sądem nie obowiązują ograniczenia, co do zakresu środków dowodowych na okoliczność posiadania dodatkowych okresów zatrudnienia bądź innych okresów składkowych i nieskładkowych, to nie oznacza to dopuszczalności ustalania tych okresów w sposób przybliżony lub prawdopodobny. W postępowaniu cywilnym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych w sprawie o wysokości renty bądź emerytury, czy ustalenie kapitału początkowego możliwe jest dopuszczenie i przeprowadzenie wszelkich dowodów, w tym także dowodu z zeznań świadków. Zawsze jednak w sprawach tych wymaga się dowodów nie budzących wątpliwości, spójnych oraz precyzyjnych - potwierdzających czy uprawdopodobniających w stopniu granicznym z pewnością nie tylko fakt zatrudnienia, ale i pozostałe okoliczności związane ze świadczeniem pracy, w tym jej wymiarem, czasem związania umową o pracę i wysokością uzyskiwanego wynagrodzenia. W związku z tym generalnie same dowody z zeznań świadków nie mogą, choćby ze względu na znaczny upływ czasu, stanowić wystarczająco pewnego i jedyne źródła dla rekonstrukcji faktów o warunkach pracy i płacy, w szczególności, gdy zebrane dowody z dokumentów takich faktów nie potwierdzają. Niedopuszczalne jest tym bardziej oparcie się wyłącznie na zeznaniach świadków w sytuacji, gdy z dokumentów wynikają okoliczności przeciwne (wyrok Sądu Najwyższego z 9 stycznia 1998 r., sygn. II UKN

440/97, OSNP z 1998 r. Nr 22, poz. 667 oraz z dnia 30 marca 2000 r., II UKN 441/99; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dn. 6.08.2014r., III AUa 466/14). Uprawnienia w zakresie kapitału początkowego wymagają jednoznacznych i precyzyjnych dowodów, którego to waloru co do zasady nie posiadają dowody z zeznań świadków przy braku miarodajnej pracowniczej dokumentacji źródłowej (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 4 grudnia 2007 r., III AUa 676/07, LEX).

Podstawą rozstrzygnięcia niniejszej sprawy stanowiły przedstawione przez odwołującego w toku postępowania przed ZUS dokumenty płacowe za sporny okres, niezachowane jednak w całości.

W ocenie sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwolił na ustalenie, że przedłożone przez ubezpieczonego dokumenty w postaci „pasków wynagrodzeń”, wyciągów z konta bankowego ((...)) oraz informacji o uzyskanych wypłatach za styczeń i luty 1991 r. stanowią wiarygodny środek dowodowy, stwierdzający rzeczywistą wysokość jego zarobków w spornym okresie 1989-1991. Wszystkie przedstawione przez odwołującego wyciągi z konta bankowego (tj. za miesiące luty 1988 r., marzec 1988 r., kwiecień 1988 r., maj 1988 r.) są zbieżne kwotowo z „paskami wynagrodzeń” za te same okresy. Przykładowo za miesiąc luty 1988 r. kwota wynagrodzenia do wypłaty wyniosła 44.031 zł i taką też kwotę otrzymał odwołujący na konto, z kolei za miesiąc marzec 1988 r. kwota do wypłaty wyniosła 43.948 zł i na tyle opiewa również wyciąg z konta.

Powyższe świadczy - w ocenie Sądu - o tym, że przedstawione przez odwołującego pozostałe paski wynagrodzeń (tj. za miesiące styczeń, luty, sierpień i wrzesień 1989 r. oraz kwiecień, czerwiec, sierpień, listopad i grudzień 1990 r.) są potwierdzeniem tego, iż S. P. otrzymywał takie kwoty wynagrodzenia, jak przedstawione na ww. paskach wynagrodzeń. Po drugie, w aktach sprawy znajdują się oświadczenia współpracowników odwołującego z okresu spornego, tj. Z. M., L. S., A. B. oraz M. K., z których wynika, że osoby te otrzymywały tak samo wyglądające dowody wypłat w zakresie otrzymywanych wynagrodzeń (k. 14 i 34). Po trzecie, na k. 34 znajdują się „paski wynagrodzeń” M. K. za poszczególne miesiące 1988 r., które wizualnie są identyczne, zawierają takie same elementy oraz są wypełnione takim samym charakterem pisma, jak „paski wynagrodzeń” dotyczące odwołującego. Wszystkie dokumenty płacowe dotyczące spornego okresu 1989-luty 1991 („paski wynagrodzeń” oraz informacja o wypłatach za styczeń i luty 1991 r.) pozwalają na ustalenie, że dotyczą S. P. (zawierają jego imię i nazwisko oraz datę), a także na ustalenie wypłaconego mu wynagrodzenia i jego składników. Dokumenty te przedstawione są w oryginale. W ocenie Sądu, nie ulega wątpliwości, że są to sporządzane na bieżąco, autentyczne informacje dotyczące wypłaconego odwołującemu wynagrodzenia.

Wobec powyższego Sąd uznał, że kwoty wypłaconych odwołującemu wynagrodzeń za sporny okres powinny kształtować się w następujący sposób – za miesiące styczeń, luty, sierpień i wrzesień 1989 r., kwiecień, czerwiec, sierpień, listopad i grudzień 1990 r. oraz styczeń i luty 1991 r. w wysokościach wynikających z przedstawionych na k. 69 akt ZUS dokumentów, natomiast za pozostałe miesiące (tj. marzec-lipiec 1989 r., październik-grudzień 1989 r., styczeń – marzec 1990 r., maj 1990 r., lipiec 1990 r., wrzesień – październik 1990 r.), w wysokości wynagrodzenia zasadniczego + wysługa lat, ale bez premii, na poziomie jak za poprzedni miesiąc, za który istnieje dokument. Jak już wyżej była mowa, do powyższych ustaleń w zakresie wysokości wynagrodzenia, za które brakuje dokumentów, Sąd przyjął jedynie kwoty wynagrodzenia zasadniczego i wysługa lat, jednak nie uwzględnił kwot ewentualnych premii jako świadczenia o charakterze uznaniowym. Nie ulega bowiem wątpliwości, że nie można jednoznacznie stwierdzić, czy rzeczywiście odwołujący taką premię otrzymał, a nawet jeśli, to w jakiej wysokości.

I tak, w spornym okresie wynagrodzenie odwołującego kształtowało się następująco:

- za styczeń 1989 r. (sporny okres) – wynagrodzenie zasadnicze 33.000 zł, premia 13.200 zł, wysługa lat 6.600 zł = łącznie 52.800 zł,
- za luty 1989 r. (sporny okres) – wynagrodzenie zasadnicze 67.000 zł (17.000 zł + 50.000 zł), premia 26.800 zł (6.800 zł + 20.000 zł), wysługa lat 13.400 zł (3.400 zł + 10.000 zł) = łącznie 107.200 zł,

- za marzec, kwiecień, maj, czerwiec i lipiec 1989 r. (sporny okres) – za każdy miesiąc wynagrodzenie zasadnicze 67.000 zł oraz wysługa lat 13.400 zł = łącznie 80.400 zł,
- za sierpień 1989 r. (sporny okres) – wynagrodzenie zasadnicze 75.000 zł, premia 140.000 zł (110.000 zł + 30.000 zł), wysługa lat 15.000 zł, rekompensata 27.600 zł = łącznie 257.600 zł,
- za wrzesień 1989 r. (sporny okres) – wynagrodzenie zasadnicze 185.000 zł (55.000 zł + 130.000 zł), premia 74.000 zł (22.000 zł + 52.000 zł), wysługa lat 37.000 zł (11.000 zł + 26.000 zł), rekompensata 69.600 zł = łącznie 365.600 zł,
- za październik, listopad i grudzień 1989 r. (sporny okres) – za każdy miesiąc wynagrodzenie zasadnicze 185.000 zł oraz wysługa lat 37.000 zł = łącznie 222.000 zł,
- za styczeń, luty i marzec 1990 r. (sporny okres) – za każdy miesiąc wynagrodzenie zasadnicze 185.000 zł oraz wysługa lat 37.000 zł = łącznie 222.000 zł,
- za kwiecień 1990 r. (sporny okres) – wynagrodzenie zasadnicze 450.000 zł, premia 1.080.000 zł (630.000 zł + 450.000 zł) = łącznie 1.530.000 zł,
- za maj 1990 r. (sporny okres) – wynagrodzenie zasadnicze 450.000 zł,
- za czerwiec 1990 r. (sporny okres) – wynagrodzenie zasadnicze 450.000 zł, premia 450.000 zł = łącznie 900.000 zł,
- za lipiec 1990 r. (sporny okres) – wynagrodzenie zasadnicze 450.000 zł,
- za sierpień 1990 r. (sporny okres) – wynagrodzenie zasadnicze 450.000 zł, premia 450.000 zł = łącznie 900.000 zł,
- za wrzesień, październik 1990 r. (sporny okres) – za każdy miesiąc wynagrodzenie zasadnicze 450.000 zł,
- za listopad 1990 r. (sporny okres) – wynagrodzenie zasadnicze 650.000 zł, premia 650.000 zł = łącznie 1.300.000 zł,
- za grudzień 1990 r. (sporny okres) – wynagrodzenie zasadnicze 650.000 zł, premia 650.000 zł = łącznie 1.300.000 zł,
- za styczeń 1991 r. i luty 1991 r. (okres sporny) – wynagrodzenie łączne 2.600.000 zł.

Podkreślenia wymaga, że od lutego 1989 r. S. P. był objęty ochroną związkową jako przewodniczący Związkowej Organizacji (...), stąd jego wynagrodzenie nie mogło ulec jednostronnemu obniżeniu.

W oparciu o tak ustalone wynagrodzenie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 218,91% i jest wyższy od ustalonego przez ZUS w zaskarżonej decyzji. Przeliczony kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. - przy przyjęciu wskaźnika (...) kapitału początkowego w rozmiarze 218,91% wynosi 270.801,30 zł.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy - na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. - zmienił zaskarżoną i ustalił, że kapitał początkowy odwołującego na dzień 1 stycznia 1999 r. wynosi 270.801,30 zł (pkt 1 wyroku).

Jako, że w pozostałym zakresie (tj. odnośnie uwzględnienia w wynagrodzeniu odwołującego premii w każdym miesiącu spornego okresu) żądanie odwołującego nie zasługiwało na uwzględnienie, odwołanie w tej części – na

podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. i powołanych powyżej przepisów prawa materialnego – podlegało oddaleniu (pkt 2 wyroku).

(-) M. M.